

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetés-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 272. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.
Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, november 28.

A nagybecskereki polgárság tüntetése Tisza István gróf mellett.

Nagybecskerek, november 28.

Épen egy héttel a fővárosi szabad-
elvű polgárság tüntetése után összejött a
nagybecskereki szabadelvűpárt választ-
mánya, hogy állást foglaljon Tisza István
gróf miniszterelnök mellett, ki felvette a
küzdelmet a parlament rendjének és munka-
képességének helyreállításának érdekében.

Nem is hívták össze az egész szabad-
elvű pártot, csupán a választmányt s mégis
szorongásig megtelt a Torontáli takaré- és
hitelbank tágas terme. Sőt a meghívó is
az utolsó napon kelt s még arra sem jutott
idő, hogy az egyes tagokat körözvény útján
értesítsék. Mindössze annyi történt, hogy
a nagybecskereki szabadelvűpárt elnöke a
„Torontál“ hasábjain meghívta a párt
tagjait, hogy a kormányelnököt nemes
küzdelmében támogassák. S mégis össze-
jött a polgárság színe-java.

Aki elolvassa az alábbi névsort, látni
fogja, hogy a jelen voltak legnagyobb rész-
ben független polgárok, kiknek a kormány-
nyal vagy annak képviselőivel semmi dol-
guk, attól semmit sem várnak, nem is
félnék tőle, egyszóval olyanok, akik csakis
a meggyőződésüket követték, amikor Tisza
István gróf mellett tüntettek.

Ime fényes bizonyítéka annak, mennyire
téved az, ki felül az ellenzéki lapokban
nap-nap mellett olvasható azon állításnak,
hogy a független polgárság mindenütt elítéli
Tisza gróf magatartását. Budapest, Szeged
s az ország e két nagy városa után tegnap
a mi intelligens közönségünk színe-java
készséggel tanúságot tett arról, hogy
nemcsak el nem itéli a miniszterelnök
bátor és férfias magatartását, de ellen-
kezőleg hálával és nagyrabecsüléssel adó-
zik neki, amiért a törvénytelen erőszak
ellen rendkívül, de jogos és indokolt eljárást
követett.

Ezt vártuk a mi intelligens közönségünk-
től, mert meg voltunk győződve arról,
hogy nem ugrik be az egyesült ellenzék
tetszetős frázisának, hanem szívvel, lélek-
kel csatlakozik annak az államférfiúnak
politikájához, ki ebben az országban
lehetővé akarja tenni, hogy ne csak beszél-
jenek, hanem dolgozzanak is.

A gyűlésről következő tudósításunk szá-
mol be:

A nagybecskereki szabadelvűpárt elnöksége
tegnap délelőtt 11 órára hívta össze a választ-
mányt, hogy Tisza István grófnak a parlamenti
rend helyreállítása érdekében követett eljárása
tekintetében állást foglaljon. A Torontáli takaré-
és hitelbank tágas terme már jóval 11 óra előtt
megtelt városunk előkelő polgárságával. Tudósi-
tónk a következő neveket jegyezte fel:

Dr. Grandjean József, dr. Mangold Samu,
Oldal Antal, dr. Kis János, dr. Stassik Ferenc,
Knyaskó Lajos, Urhegyi János, Annau Ádám,
dr. Pollák Viktor, dr. Pacséri Károly, dr. Gold-
mann József, Mocsányi Rikárd, Freund Adolf,
Mangold Hermann, dr. Millich Jakab, Konkoly
Samu, Mayer Rezső, Demkó Vidor, Weisz
Izidor, Benkovich Mihály, dr. Vászity Endre,
Mucsalov Iván, Lucsics Miklós, Hajdaska
Jenő, Mayer Aurél, dr. Iványi Mór, Hiller
László, Benkovich Miklós, Strasser Jakab, Klein
Izidor, Schwarz Lajos, Popovics-Pécy Szilárd,
Jokly Lipót, Bohn József, Frey Rezső, Freund
Lajos, dr. Klein Mór, Steyer István, dr. Brájer
Lajos, Weiterschán Péter, Weiterschán Fülöp,
Lehmann Mihály, dr. Stern László, Szabó Bertalan.

Steinitzer Géza pártelnök a következő nagy
tetszéssel fogadott beszédben nyitotta meg a
választmányi ülést:

Tisztelt Uraim! Bizonyára mindnyájan haza-
fias aggodalommal kísérték a képviselőházban
dülő technikai obstrukciót, mely hazánkat és
annak alkotmányát legvégső kiadásában vég-
pusztulással fenyegette. Az országos szabadelvű-
párt vezére gróf Tisza István (Zajos éljenzés)
miniszterelnök azon indítványát, hogy a már rég
elavult és sok tekintetben reformálásra szoruló
házzsabályok (Ugyvan, helyeslés) mikénti módosít-
ása foganathat vehető legyen, egy 21 tagu
országos bizottságnak kiküldetését hozta javas-
latba. Ezen akcióját azonban az ellenzék meg-
híusította, amennyiben a nyújtott baráti jobbot
mereven visszautasítva, kinyilatkoztatta, hogy a
bizottságban részt nem vesz és annak meg-
választását minden eszközzel, sőt a nyíltan be-
vallott technikai obstrukcióval is megakadályozni
fogja. Midőn a higgadt tanácskozás az ellenzék
által kihatásba helyezett és tényleg alkalmazott
technikai obstrukció által lehetetlenné tétetett, a
kormányelnök, megengedem az érvényben álló
házzsabályoknak talán alkali sérelmével, indítvá-
nyára egyszerű szavazással fogadta a Ház több-
sége Daniel Gábor indítványát és ezáltal bizo-
sította a tárgyalások nyugodt menetét és az
ország kormányzatának törvényes folytatását.
(Élénk helyeslés.)

A kormányának erőssége nemcsak a parla-
mentben magában, hanem az egész országban
és a nemzetben gyökerezve, szükségesnek tar-
tottam, — végrehajtó bizottság hiányában —
pártunk választmányát a mai napra egybehívni, hogy
az esetet eseményekkel szemben állást foglalva,
véleményét nyilváníthassa. Midőn a szép számban
megjelent tagokat szívélyesen üdvözöltem, a jegy-
zőkönyv vezetőjére dr. Pollák Győző pártjegyzőt
kérem fel és az ülést megnyitván, kérem a tisz-
telt párttagokat, hogy a szönyegen levő kérdéshez
hozzájárulni sziveskedjenek. (Élénk helyeslés.)

A szönyegen forgó kérdéshez elsőnek dr.
Stassik Ferenc szólott, ki helyeselve a mi-
niszterelnök eljárását, indítványozta, hogy a párt
a következő sürgőnyvel üdvözölje:

Nagyméltóságu

Gróf Tisza István miniszterelnök urnak

Budapest.

Törvényhozásunk munkaképessége már
közel két év óta az országgyűlési kisebbség
akadékoskodása által megbénítva, a rendes
kormányzás menete a technikai obstrukció
által megakasztva van. A nagybecskereki
szabadelvűpárt emiatt való hazafias aggodal-
mában eltekint az alakosságok bírálatától és
érdemileg helyesli a képviselőháznak folyó évi
november hó 18-iki házzsabály szigorító ha-
tározatát, amely a szólásszabadság sérthetetlen
megóvása mellett parlamentünknek remélhető-
leg eszközt fog nyújtani arra, hogy a szabad-
elvű többség akaratának törvényes érvényesíté-
sével a hazafias közéleti munkásság és nemzeti
alkotások jussanak diadalra és Nagyméltó-
ságnak eszközt fog adni arra, hogy hazafias
kormányzati elveit edes hazánk javára bölcsen
és erőlyesen vihesse keresztül. Ebben a re-
ményben üdvözöljük Nagyméltóságodat. Haza-
fias üdvözlettel

dr. Pollák Viktor,
jegyző.

Steinitzer Géza,
elnök.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta
az indítványt, majd dr. Kis János indítványára
elhatározta, hogy báró Podmaniczky Frigyeshez, az
országos szabadelvűpárt elnökéhez a következő
táviratot intézi:

Nagyméltóságu

báró Podmaniczky Frigyes

az országos szabadelvűpárt elnökének

Budapest.

A nagybecskereki szabadelvűpárt Nagyméltó-
ságodat és az elnöklela alatt álló országos
szabadelvűpártot azon győzedelmes küzdelem-
hez, mely a szólásszabadság sérthetetlen fentartá-
sával a hazát végpusztulással fenyegető technikai
obstrukció letörésére irányult, őszinte szívből
üdvözli.

Dr. Pollák Viktor,
pártjegyző.

Steinitzer Géza,
pártelnök.

Miután Steinitzer Géza meleg szavakban
megköszönte a nagy számban megjelent választ-
mányi tagok érdeklődését, az ülést véget ért.

Az üdvözítő sürgőnyökre a mai nap folyamán
a következő válasz érkezett.

Nagyságos Steinitzer Géza urnak

a szabadelvűpárt elnökének

Nagybecskerek.

A szólásszabadság cégére alatt a parla-
mentben elkövetett visszaélések, melyekkel
alkotmányos sarkalatos elveit a sárba tiporták,
reá kényszerítettek minket a tanúsított eljárásra,
de az ezzel nyert előnyt mi is csupán a
technikai obstrukció kiküszöbölésére akarjuk
felhasználni. Szándékunk teljesen fedezni tehát
ottani hű elvárásaink kívánságát.

Szívélyes üdvözlettel:

Podmaniczky, pártelnök.

Torontáli mozgalmak az obstrukció ellen.

— november 28.

Torontálvármegyében is egyre hatalmasal-
ban nyilvánul meg a közvélemény a parlamen-
tárizmust fenyegető obstrukció ellen s egyre-
másra nyilatkoznak meg a vármegyei szabadelvű
pártok a parlamenti válság dolgában. És ezek a
mozgalmak annál súlyosabbban esnek a mértékbe,
mert a mozgalmakban részt vesznek a független
elemek és más pártállásuk is s egyhangú helyes-
léssel csatlakoznak a kormányelnök akciójához.
Már hirt edünk a torontálvármegyei, zichyfalvai,
törökkanizsai szabadelvűpárt mozgalmáról, ujabban
pedig a nagybecskereki, zombolyai, nagyikindai
és nagyszentmiklósi szabadelvű pártok nyilatkoztak
meg. A nagybecskereki nyilatkozatról lapunk vezető
helyén szólnak s itt a vármegye többi részében
megindult mozgalmakról adunk hírt.

A zombolyai szabadelvűpárt gyűlése.

A zombolyai kerület szabadelvű polgársága
folyó hó 27-én d. e. fél tizenegy óraor Zsom-
bolyán a „Jemelka“ szálloda nagytermében
Wiszkidenszky Gusztáv elnöklela alatt rend-
kívül népes gyűlést tartott, hogy a mostani politikai
helyzetben állást foglaljon.

Miután az elnök üdvözölte a megjelent párt-
híveket, röviden jelezte a kérdést, melyről szó
van és azon reményének adott kifejezést, hogy a
nemzet verdiktje a mostani szabadelvű kormány
javára fog kiütni.

Babics József szólalt fel ezután. Nem
akar hosszasan foglalkozni a kérdéssel, melyet
ugyis ismerünk és nem akar hangzatos frázisok-
kal hatni, mert ezeknek csak ott lehet helyük,
ahol fogyatékosak az érvek. A hazafiai érzelmen
keresztül az értelemhez szól. Az 1848. évi V.
t.-c. a népképviselőre fektetvén az alkotmányt,
az egész hazának adott befolyást s a parlament
a nemzet közkinésévé lett. A magyar alkotmányos
élet fényesen ragyogott a világ panorámájában,
mindenütt dicsérettel emlegették. De ezt a fényes
eget felhők borítottak be. Éppen azok, akik
ellenesei Deák művének és perhorreszkálnak
mindent, ami Ausztriával összefüggésben van,
éppen ők vették át Ausztriából a magyar ember
természetével ellenkező obstrukciót, mely nevet-
ségessé teszi a parlamentárizmust. Az obstrukció,
mely megakadályozza a többség akaratának
nyilvánítását, különféle ürügyeket keres. Más
volt az ürügye báró Bánffy miniszterelnöksége
alatt, más Széll és más gróf Héderváry
kormányelnöksége alatt. Az obstrukcionista kép-
mutató palástba burkolva el akarják hitetni, hogy
gróf Tisza István el akarja törölni a szólásszabad-
ságot, de ez nem áll, mert csak szigorítani akarja
a házzsabályokat, melyekkel az ellenzék visszaélt.
Az ellenzék egyik csapatja kompromittálni akarja
a szabadelvűpárt kormányzatát azzal, hogy a köz-
élet elzúlljon. A másik csapat sértett hiúságból,
ambícióból áll az obstrukció mellé. Vannak, kik
személyes gyűlöletből obstruálnak és ezek a leg-
rosszabbak. Vannak olyan kivételek is, akik szí-
vükben elítélik ezt a harcmodort, de kénytelenek
uszni az árral. Ha a mostani állapotnak véget
nem vetünk, úgy a külföld előtt elveszítjük hitelün-
ket. Mindenki érzi a mostani zürzavaros állapotnak
kárát, mely millió és milliókra megyen. Arról van
szó, hogy vagy tovább tűrjük ezeket az állapotot-

kat, vagy pedig elnézzük a forma megsértését és ez utóbbi esetben támogatjuk a kormányt, mert az obstrukció maga a törvénytelenység. (Éljenzés.)

Babics József meggyőző erejű, higgadt hangú beszédét azután így végezte: „Az állam üdve mindenek felett áll. Hazafias érzéssel és meggyőződéssel indítványozom, hogy a párt a kormánynak bizalmát fejezze ki. (Éljenzés.)

Indítványára a gyűlés a következő távratokat intézte a miniszterelnökhöz és a szabadalvúpart elnökéhez:

*Nagyméltóságú gróf Tisza István
miniszterelnök urnak*

Budapest.

A zombolyai választókerület szabadalvúpartí választói lelkük mélyéből elítelve a valódi alkotmányos szabadságot és elveket felforgatással veszélyeztető, a nemzet hitelét aláásó obstrukcionális üzemeket és az azok álarcá alatt rejtőző irányzatokat, hazafias örömmel üdvözlök Nagyméltóságodat és kormánytársait azok megfékezésére az elkerülhetetlen szükségesség által irányított tettenő cselekvéseikben, melyek fölött mai népes értekezletükben helyeslésüket kifejezve, őszinte ragaszkodásukról biztosítják.

*Wiszkidenszky Gusztáv,
pártelnök.*

Nagyméltóságú

Báró Podmaniczky Frigyes urnak

Budapest.

Szabadalvú pártkör.

A zombolyai választókerület szabadalvúpartí választói mai értekezletükön mély hazafiai aggodalommal tárgyalván a már terrorisztikus uralomra került obstrukció szűlő legutóbbi kényszerű eseményeket, ezen a küellenségnél is veszedelmesebb kórság ellen, szeretett hazánk erkölcsi és anyagi életérdekeinek, a köz és magán jólétnek megvédése biztosítékait csakis a szabadalvúpartí képviselők által tanúsított s a kormányt támogató hatalmas magatartásban látják, melyhez csatlakozva kérik Nagyméltóságodat ezen bizalom érzelmeik és hazafiai tisztelétük elfogadása és a pártnál szives támogatására.

*Wiszkidenszky Gusztáv,
pártelnök.*

Dr. Ferch Ödön kir. közjegyző német nyelven fejtegette általános helyeslés mellett az obstrukció káros voltát és a házszabályrevízió szükségességét. Indítványára a gyűlés elhatározta, hogy a kerület képviselőjéhez a következő távratot intézi:

Méltóságos

Dr. gróf Csekonics Gyula urnak

Budapest.

Kecskeméti-utca 10.

Kerülete szabadalvúpartí választói mai értekezletükből a kormányelnök és társainak egy a szabadalvúpartí képviselőknél az országra vészes obstrukcionális tulkapások megfékezésére irányított erélyes ténykedésükhöz bizalmukat nyilvánítván, Méltóságodat hazafias tisztelétük és ragaszkodásuk kifejezésével üdvözlök.

*Wiszkidenszky Gusztáv,
pártelnök.*

A gyűlés dr. Bodósi Antal indítványára végrehajtó bizottságot választott, melynek tagjai a pártvezetőségén kívül a következők: Auszterlitz Ede, Babics József, Bezuk Lajos, Kampf József, ifj. Koch János, ifj. Kolbusz Máttyás, Lauter Miklós, Petrásch György, Schütz Miklós, Treisz József, Treisz Márton, Váczi Antal.

Végül még köszönetet szavaztak Wiszkidenszky Gusztáv pártelnöknek, ki oly sokat fáradozik a közélet terén és a szabadalvúpart érdekeiért.

Ezzel a gyűlés résztvevői a kormányt éltetve széjjel osztlak.

Nagykikindán.

A nagykikindai szabadalvúpart a következő távratban üdvözlötte az orsz. szabadalvú partot:

Lelkes örömmel üdvözlök a képviselőház szabadalvú partját elhűségéért és férfias kitartásáért, mellyel az obstrukció sikeres legyőzésekor rendületlenül tömörült egyedül hivatott vezére körül. Vlachovits György főesperes, a nagykikindai szabadalvúpart elnöke, Fenyő Sándor dr. ügyvéd, pártjegyző.

Podmaniczky Frigyes báró erre a következőket válaszolta:

Üdvözlötök szívélyes viszonzása mellett igen örvendünk, hogy ottani elvtársaink osztatlan egyetértéssel helyeslik a parlamenti anarchia letörésére irányult hazafias fellépésünket. A bizalom spontán kifejezése az ország minden részében arról biztosít minket, hogy akciónk békeszerző sikere sem fog elmaradni. Podmaniczky, pártelnök.

Nagyszentmiklóson.

A nagyszentmiklósi szabadalvúpart a következő távratot intézte Tisza István gróf miniszterelnökhöz:

A nagyszentmiklósi választókerület szabadalvú partja nevében üdvözlök Nagyméltóságodat abból az alkalomból, hogy a hazánkát veszélyeztető áramlattal szemben erélyes intézkedéssel a parlament akadálytalan működését biztosítani igyekszik. Nákó Sándor gróf.

Ezeken kívül még a nagykomlói szabadalvúpart is lelkes hangú távratban üdvözlötte Tisza István gróf miniszterelnököt.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken délig 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Az első hajnali mise.** A róm. kath. egyház tegnap ünnepelte meg Advent első vasárnapját, mely alkalommal délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet volt. Az első hajnali misét a nagybecskereki plébánia-templomban ma reggel 6 órakor tartották meg ünnepélyes szentségkötéssel. A hajnali misét Brunner Jakab hitoktató mondotta fényes papi segédlettel. Ezentul egész karácsonyig minden hétköznapon reggel 6 órakor tartanak misét.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete ma délután 3 órakor rendes havi közgyűlést tartott. A közgyűlés lefolyásáról lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— **Esküvő.** B. a. k. u. Gyula, gróf Nákó Sándor uradalmi intőzője tegnapelőtt vezette oltárhoz Jurkovits Emmykét, Jurkovits Ohmár ügyvéd nyug. kir. járásbíró leányát. Az esküvői ünnepélyt szűk családi körben tartották meg. Az esketést Pacha István apát-plébános végezte, mely alkalommal a templom fényes virágdíszet öltött.

— **A bur-asztal a szegény gyermekekért.** A nagybecskereki bur-asztaltársaság, mint minden évben, az idén is áldozott a jótékonyaság oltárán. A társaság nemes szívé tagjai szombaton este 12 szegény gyermeket ruháztak föl meleg téli ruhával s ezt a cselekedetet azt hisszük nem kell külön dicsérünk. A jótékony aktust az ugynevezett rámpás-estély követte, a melynek házigazdája dr. Weitzschan József érdemes városi főorvosunk, az asztaltársaság elnöke volt. Az asztaltársaság tagjai persze a legjobb hangulatban töltötték az estét, amely vidám mulatozásával belenyúlt a késő éjszakába.

— **Halálozás.** Őszinte részvételt vesszük a hirt, hogy Sekulics Mitin, nyugalmazott cs. és kir. őrnagy tegnap délelőtt Kumánon meghalt. A megboldogult kedves régi ismerőse a nagybecskereki közönségnek, hiszen éveken keresztül mint tiszt itt élt Nagybecskereken s előzékeny modoránál fogva egy bajtársainál, mint a polgárság körében közkedveltségnek örvendit, úgyhogy tegnap elhunyt, bár hosszú és kínos betegségtől szabadította meg a még csak 57 éves férfit, általános részvételt keltett. Sekulics, mint említettük, régebben a cs. és kir. hadsereg tisztikarának volt tagja, néhány évvel ezelőtt azonban betegsége miatt nyugalomba vonult s azóta szülőfalujában Kumánon élt, teljesen a gazdaságának szentelve magát. Halálát özvegyén kívül három gyermeke, két fiú és egy leány, gyászolja. A vármegyeháza erkélyére kitűzték a gyászlobogót, miután Sekulics a törvényhatósági bizottságnak tagja volt. Temetése ma délután ment végbe nagyszámu közönség jelenlétében.

— **Köszönet.** A „Keresztyén nőegylet“ elnöksége ezúton mond köszönetet azon nemesszívű nőknek, kik a jótékony célra eladandó babákat felöltöztették. És pedig: Balogh Eszter, Erdős Jolán, Erdős Margit, Fésüs nővérek, Guggenberg Margit, Horky Mariska, Juhász Etel, Juhász Irma, Kelemen Margit, Kafka Nóra, Kolofon Lujza, Kolofon Irén, Machalek Erzsébet, Mattanovich Aranka, Molitorisz Mariska, Nemes Erzsike, Nemes Mariska, Szalay Teri, Szalay Margit, Speck Ida, Török Teréz, Török Ida, Török Julcsa kisasszonyoknak és Csizsár Mari és Szöllőssy Károlyné ur-hölgyeknek.

Jótékony kezek igen célszerű módon segítettek az azó, fázó iskolásgyermeket t. i. Nónay Pálné, Laube Rezsóné és Faur Kornélné ur-nők levetett, de még egészen jó állapotban

levő alsó- és felső ruhákat, cipőket, harisnyákat és kendőket juttattak kezeinkhez, melyekből 7 kis leányt láthatunk el jó meleg téli ruhával és cipőkkel, mely jótéteményért ezennel hálás köszönetet fejezünk ki. A kiknél visszhangra találna e jószívű ur-nők nemes cselekedete, szíveskedjenek a levetett régi ruhákat és cipőket Dienst Emilia ur-hölgy lakására (Uri-utca 15. sz.) mielőbb elküldeni. A központi áll. elemi népiskola igazgatója.

— **Az ifjusági egyesület köréből.** A nagybecskereki ifjusági egyesületnek tegnapi összejövetele alkalmával az egylet igazgatója Bányai Jakab „Rákóczy Ferencről“ tartott előadást. Az előadó rövid visszajárlást vetett történelmünknek megelőző korszakaira, megemlítette az alkotmány és szabadságnak védelmében halhatatlanságot kivívott férfiakat, behatóan ismertette Rákóczy Ferenc ifjuságát, nevelését, küzdelmeit, a szatmári békekötést és száműzetését. Felemlítette királyunknak Rákóczy hámvainak visszaszállítására vonatkozó intézkedését. Végre az ifjuságot a Rákóczy iránti kegyelet és tisztelet megőrzésére buzdította és lelkesítette. A szép számban megjelent ifjuság az előadót zajos éljenekkel és tapsokkal jutalmazta. A folyó évben a helybeli tanfélék és az értelmiség többi tagjai közül számosan vállalkoztak előadások tartására és így alapos a remény, hogy ezen derék egylet a jövőben is a hozzá fűzött várakozásoknak minden tekintetben meg fog felelni.

— **Tanító-gyűlés.** A „Délmagyarországi tanító egylet“ török-kanizsai fiókja folyó hó 24-én tartotta rendes őszi gyűlést Török-Kanizsán az állami iskolában. A gyűlést Gräbeldinger Péter egyleti elnök nyitotta meg s konstataulta, hogy az jubiláris gyűlés is, mert Metzinger Ede szanádi, Danilovics Elek óbékai, Órós József kiszombori, Küzdi Géza kübekházi, Dobránszky Imre orosz-lámosi, Hrusztek Endre kiszombori, Schön Lőrinc feketetői és Kuppis Károly imrepusztai kántársáknak 30—35—40 évi működését méltányolva, őket ünnepelni akarja teljesen szűk keretben, melyen a kántársi szeretettől áthatva. Utána Perr Gyula csókai tanító szép beszédet mondott a jubilánsok érdemeiről, majd az elnök kiosztotta az ünnepeltnek a fiókegylet díszokleveleit. Az orvációt az ünnepeltnek nevében Küzdi Géza köszönte meg. Erre következett a gyűlés tárgysorozata szerint az előadások tartása, a folyó ügyek elintézése. Előadásokat tartottak: Rázus József pádei áll. tanító: „Az angol és skót nevelési rendszer és hatásai“ról. Raffai Kálmán: „Véleményezés a Marcsi Mór-féle szepirői tanítási vezérkönyvről“. Indítványok, interpellációk és egyéb hivatalos ügyek után a gyűlést végezték. A gyűlésből kifolyólag távratokat intéztek Berzeviczy miniszterhez, Tallian Béla földmivélségi m. kir. miniszterhez mint a járás országgyűlési képviselőjéhez és dr. Paesery Károly torontálvármegyei kir. tanfelügyelőhöz. Tallian Béla az üdvözlés mindjárt távratilag válaszolt.

— **A Torontáli kör közgyűlése.** A „Torontáli Kör“ Budapestben folyó évi december hó 1-én tartja saját helyiségekben, VIII. Üllői-ut. 30. (Medikus-kávéhá.) III-ik rendes évi közgyűlést. A gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tisztviselők és a számvizsgáló-bizottság jelentései. 3. Az ügyviteli szabályzat előterjesztése. 4. A régi tisztikar felmentése és az új tisztikar választása. 5. Esetleges indítványok.

— **Uj rendőrianya.** Ismeretes, hogy a városi képviselőtestület nemrégiben elhatározta, hogy a nagyhidon túl eső városrészek számára egy második rendőrtanyát állít fel. Az őrtanyát, mint illetékes helyről értesülünk, a Temesvári-utcaiban levő Zavisics-féle házban állították fel, ahol a mult hét eleje óta éjjelenként állandóan egy őrmester van két rendőrral, hogy szükség esetén a rendőrség köznél legyen.

— **Körvadászatok.** A törökkanizsai vadász-társaság mult vasárnap körvadászatot tartott, mely alkalommal 150 nyul eset. A Schulpe-uradalomban pedig csütörtökön volt vadászat, melynek eredménye 300 drb nyul volt.

— **Mulatság.** A nagybecskereki szabómunkások és munkások szakegylete szombaton este az Ellmer-féle vendéglőben táncmulatságot rendezett. A mulatságon szép számu közönség volt jelen s a fiatalság a legjobb hangulatban egész kora reggelig táncolt.

— **Nemes fajbaromfi vásár Nagybecskereken.** Nagybecskereken most sok szegény ember jutott váratlanul jó pénzhez. Reitter Oszkár rendőrkapitány és Marton Andor vármegyei gazd. előadó kezdeményezésére szombaton fajbaromfi vásár volt Nagybecskereken, a melyen megjelent Pókay Dezso orsz. állattenyésztési főfelügyelő Bagáry Kálmán szegedi kerületi állattenyésztővel és a földmivélségi miniszter megbízásából nagymennyiségű fajbaromfi vásárolt a nagybecskereki tenyésztőtől. A vásár helyi jellegű volt és sok szegény ember igen jó áron értékesítette baromfiát. A szebb példányu kakasokat 5 frtért vették meg, a kevésbbé szépeket 4 frtért, a telivér emdeni ludakat 6—7 frtért, a közönségesebb emdeni-

eket ped adták el értékű bizonyítikus és nép iget mal fog ugyanaz gyobb j már ur fajbarom delmük Andor, az ügyb jak Nag vásárt vidéket forrásu nemcsak nyel fog közül 5 kérésére gazdaság gazdák szegedi még 20 tyukra gazdaság töktől sz felkeri a tésre az jelentés talánál b

előtt a határban sinek kö erős vész letérni a tetlen vol halálosan vivődő fu mulva me P o p o v aki a von a kerekék

— K

minap Bar 13 éves p mal Bar Bugarszkit ápolják.

Buda deti táviré vigadóban népgyűlés buzgalom népgyűlés akinek me Ferenc s jelentek vében a alkotmány a szöszé Apponyi emberré nagy küzd vette köz számos ev hozta az ki van zár közásból nem fogat jogaink a nak ismő Hock be ségi párt majd azt

Buda eredeti t gyűlése n er Gyul indítvány bizalmat sértés m meg az József g elvetésé t ő b b e inditva

Buda ered. táv jelenti

eket pedig 5 frtért, a jércéket darabonként 3-4 frtért adták el, úgy hogy Pókay mintegy 2000 korona értékű fajbaromfiat vásárolt meg. Ez a vásár bizonyosságot tesz arról, hogy milyen kiválóan praktikus és hasznos a fajbaromfi tenyésztés a szegény nép igen jól tenné, ha minél nagyobb buzgalommal foglalkoznának a fajbaromfi-tenyésztéssel, mert ugyanazzal a fáradsággal és költséggel jóval nagyobb jövedelemre tehet szert. Nagybecskerekben már uriember és hölgyek is foglalkoznak a fajbaromfi-tenyésztéssel s szintén igen szép jövedelmük van belőle. Reitter Oszkár és Marton Andor, kik nemes buzgalommal dolgoznak ebben az ügyben, a fajbaromfi vásárt állandósítani fogják Nagybecskerekben s minden év őszén nagyobb vásárt fognak rendezni, melybe belevonják a vidéket is. Ezzel azután a gazdasági jövedelemforrásnak és forgalomnak új éra nyílik meg s nemcsak egyesekre, de az egész városra előnyvel fog járni. A szombaton eladott baromfiak közül 50 darabot a csongrád megyei kisközségi kérésére küldenek el, 100 darabot pedig a megyei gazdasági egyesületnek adták át a megyei kisközségi központosítási bizottság részére. Miután a szegedi m. kir. állattenyésztési felügyelőségnek még 200 darab langsan kakasra s néhány langsan tyukra van szüksége, felkérte Marton Andor gazdasági egyesületi titkárát, hogy azt a tenyésztőtől szerezze be. A megyei gazdasági egyesület felkéri azon tenyésztőket, kiknek tovább tenyésztésre alkalmas eladó langsan kakasai vannak, jelentsék azt a gazdasági egyesület titkári hivatalánál be.

Agyongázolt siketnéma. Pénteken délelőtt a Csókáról jövő motorvonat a szanádi határan egy 14 éves fiuvál találkozott, aki a sínnek között haladt. A vonatvezető ismételt erősen vészjeleket adott, de a fiu csak nem akart letérni a sínéről s minthogy a gépet már lehetetlen volt megállítani, a vonat a fiut elütötte és halálosan megsebesítette. Az eszméletlen és halálal vivódó fiut orvosi kezelés alá adták de pár perc múlva meghalt. Ekkor tudták meg, hogy az egy Popov Jásna nevű szanádi siketnéma gyerek, aki a vonat jelzéseit nem hallotta s így került a kerekék alá.

Késelő gyerekek. Mint Bókáról írják, a minap Barát József 12 éves és Bugarszki Dragomir 13 éves pástorfiuk összeveszttek, mely alkalommal Barát József Bugarszkit szíven szurta. Bugarszkit veszélyes sebével a szüleiházban ápolják.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

Az ellenzéki népgyűlés.

Budapest, november 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap délután folyt le a fővárosi vigadóban a szövözetett ellenzék által szervezett népgyűlés, amelyre az ellenzéki vezetők nagy buzgalommal gyűjtötték össze a tömeget. A népgyűlésen dr. Hegedűs János elnökölt, akinek megnyitó szavai után elsőnek Kossuth Ferenc szólt, aki elmondotta, hogy azért jelentek meg, hogy a főváros polgársága nevében tiltakozzanak a szerintük alkotmányellenes intézkedések ellen. Utána Apponyi lépett a szószékre, akit nagy tüntetéssel fogadtak. Apponyi konstataulta, hogy az ellenzék egy emberré lett. Fenntartotta bár elveiket, de a nagy küzdelem ledöntötte a falakat és most vállvetve küzd és küzdeni fog azért, amit apáink számos éven át megőriztek. Ide a tiszta hazafiság hozta az embereket, minden magánérdek innét ki van zárva. A polgárok hazafiságának megnyilatkozásából erőt merítenek a küzdelemre, amelyet nem fogunk abbahagyni addig, amíg alkotmányos jogaink a régi megdönthetetlen alapon nem fognak ismét nyugodni. Ezután Váczonyi majd Hock beszélt. A vigadóban a tömeg a függetlenségi párt elé vonult s ott tüntetett és éljenzett, majd azután a tömeg rendben szétoszlott.

Pestvármegye a kormány mellett.

Budapest, november 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pestvármegye mai közgyűlése foglalkozott Kossuth Ferenc, Gullner Gyula, Holló Lajos és Krasznay Ferenc indítványával, hogy a vármegye fejezze ki bizalmatlanságát a kormánynak a törvénysértés miatt. Kossuth Ferenc indokolta meg az indítványt, majd utána Teleky József gróf szólalt föl, aki az indítvány elvetését javasolta s a közgyűlés nagy többséggel elis vetette Kossuthék indítványát.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harcokról.

Budapest, november 28. (A „Torontál” ered. táv.) Az orosz távirati ügynökség jelenti Mukdenből 26-áról: A japánok

kísérletet tettek, hogy néhány ágyut a Huangtaj magaslatokra vigyenek, de az oroszok szándékukat megghusították. Az orosz önkéntes vadászok a Putilow magaslat közelében levő Hanhausi erődöt megszállították.

Budapest, november 28. (A „Torontál” ered. távirata.) Az orosz távirati ügynökség külön tudósítója jelenti mai kelettel: Tegnap a japánoknak Cinhincsen ellen intézett ötödik támadását visszaverték. A tüzérségi harc tovább tart. Rennenkampff tábornok csapata 26-án 9 embert veszített, 57 embere megsebesült. A japánok balsikere egyensúlyozta csapataiknak erőyes fellépését.

Alexejev kitüntetése.

Budapest, november 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az orosz távirati ügynökség jelenti: Alexejev helytartónak a keletázsiai csapatok feletti főparancsnokságtól való kapcsolatban ma a cár egy kéziratát teszik közzé, a melyben a cár Alexejevnek, mint főparancsnoknak szerzett érdemeit elismeri és a III. osztályú Györgyrenddel tünteti ki.

A király Budapesten.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király csütörtökön reggel Gödöllőről Budapestre jön s délelőtt általános kihallgatást ad a várakban.

A pécsi muzeum megnyitása.

Budapest, november 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Pécsről táviratozzák, tegnap nyitották meg ott nagy ünnepességgel az új városi muzeumot. A megnyitáson a városi és megyei notabilitásokon kívül résztvett a közoktatási miniszter képviselőjében Fraknói Vilmos püspök, Szalay Imre miniszteri tanácsos, a Nemzeti Muzeum igazgatója, Schönherr Gyula dr. egyetemi magántanár, a muzeumok és könyvtárak országos felügyelőségének előadó titkára, Kammerer Ernő országgyűlési képviselő, az országos képtár igazgatója, Wosinszky Mór apát-plébános, a muzeumok és könyvtárak országos felügyelője és György Aladár, a muzeumok és könyvtárak tanácsának előadó titkára.

Franciaország és a vatikán.

Budapest, november 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból jelentik, a francia kamara az évi költségvetésből nagy többséggel törölte a vatikáni követség dotálására vonatkozó 60 ezer frankos tételt. A kamara határozata a konzervatív körökben nagy felháborodást keltett.

Majorossy püspök temetése.

Budapest, november 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Kalocsáról sürgönyzik, Majorossy János nagyprépostot, címzetes püspököt ma délelőtt temették el óriási részvét mellett.

Muzeumavatás Szentpétervárott.

Budapest, november 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról táviratozzák, Miklós cár, az itt időző nagyhercegek és az idegen katonai attasék jelenlétében ma felavatták a Szuvarov-muzeumot.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. november 28.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki új	76	—	—	80	10.10	10.25
Pestvidéki új	76	—	—	80	10.05	10.15
Bánsági új	76	—	—	80	10.10	10.20
Bácskai új	76	9.90	10.—	80	—	—
Rozs elsőrendű					7.50	7.60
” másodrendű					7.40	7.50
Árpa takarmány					7.35	7.55
” égetni való					7.25	7.35
” sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab					7.05	7.30
Tengeri bálnási					—	—
” másnemű					7.55	7.75
Ropos káposzta					11.25	11.50
Köles bálnási					0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, november 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak szilárdak. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra) 1905.	10.21	—
Tengeri (májusra) 1905.	7.56	—
Zab (áprilisra) 1905.	7.16	—
Rozs (áprilisra) 1905.)	7.94	—

Nyílttér.*

NESTLÉ FÉLE gyermek-liszt.
förlömulhatatlan
gyomorbetegék, diarrhoeban, béluhurban szenvedők számára.
Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
Kísérleti czelokra fél dobozok a 1 Korona.
A tisztelt szülőknek probadozok és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORHAL féle
forakltárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

(824a-62)

* Az e rovat alatti közölkéskert nem vállal felelősséget a szerk.

Vonalok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érványos 1904. október hó 1-28.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Panesováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 perc
Szegedről: (motorkocsi) 9 óra 23 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 23 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Aihbanárról és Temesvárról este 7 óra 15 p.
Módeacról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Panesováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Panesovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 5 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. u. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra 18 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Aihbanára—Panesova és Aihbanára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módeacról: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 39 p.

3-311. I. sz. 1904.

Magy. kir. államvasutak.

Bpest-jobbparti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény különféle anyagokra.

A magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége az 1905. évben szükséges alábbi anyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállítandó anyagok következők: 1000 kg. horgonyzott sodrott kerítési acélpánt és 100 kg. horgonyzott kettős acélszeg kerítési pánthoz.

Ezen mennyiségek nem fix mennyiségek, hanem csak tájékozással szolgál és tartozik szállító a tényleges szükségletet, mely a fenti mennyiségeknél lehet korlátlanul több vagy kevesebb, szállítani és pedig az időnkint kiadandó megrendelési levelekben kitézendő határidő alatt.

Az anyagokra vonatkozó részletes kimutatás, mely egyszersmind ajánlati mintául is használandó, az üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályánál (I. d.) Budapest, Külsőkerepesi-ut 2-ik házcsoportjában kapható.

Ugyanezen kimutatásban fel vannak sorolva az egyéb pályázati és szállítási feltételek. Az ajánlat 1 koronás magyar bélyeggel ellátva lepecsételve s a borítékon: „Ajánlat a 38311/904. számhoz” felirattal megjelölve legkésőbb 1904. évi december hó 2-án déli 12 óráig nevezett üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályához beterjesztendő.

Elkésve beadott vagy táviratlag tett, valamint pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott értéknek 5%-a leendő le készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a pályázati határidőt megelőző nap déli 12 óráig a budapesti jobbpárti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

Budapest, 1904. október hó 26-án.

Az Üzletvezetőség.

(Utányomás nem dijaztatik.)

Pancsovai főszozolgabírósgától.

6076. szám. 1904.

859-2.1

Pályázati hirdetés.

A megüresedett Beresztóc községi jegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással egyenlőre 1200 korona évi fizetés, 6 öl tűzifa, szabad lakás, 800 ö. pótkert és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak szedésének élvezete van egybekötve, az évi fizetés az 1904. XI. t. c. értelmében megfelelőleg kiegészítést fog nyerni.

Felhívattak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a pancsovai járás főszozlogabírósgához folyó évi december hó 6-án d. u. 5 óráig küldjék be.

Pancsova, 1904. évi november hó 24-én.

Főszozlogabíró szabadságon:

Tasnády,

tb. főszozlogabíró.

Rámpás

literenkint 28 krajcár kapható (731-x.38)

Dr. Brájjer Lajosnál

Zápolya-utca 1. szám.

33247/I. szám. 1904. Magy. kir. államvasutak üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetőségének 1905. év március hó végéig szállítandó 17200 drb 1.60 m. hosszú lehetőleg száraz III. rangu tölgytalpfára és 17 m³ szintén száraz III. rangu tölgyváltó talpfára van szüksége, a melyek szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes feltételeket tartalmazó „ajánlati felhívás” valamennyi államvasuti üzletvezetőségnek megtekinthető s alulírott üzletvezetőségnek díjtalanul megszerezhető.

Ajánlattevők kötelesek az ajánlott talpfa értékének 5% át mint bántépénzt vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1904. évi december hó 2-án déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség gyűjtőpénztárába letenni.

Az ivenkint egy koronás magyar okmánybélyeggel ellátott ajánlat lepecsételve és ezen külcimmal: „Ajánlat III-ad rangu talp és váltótalpfák szállítása iránt 33247. 1904 számhoz” folyó évi december hó 3-ik napjának déli 12 órájáig a szegedi üzletvezetőség I. általános osztályánál benyújtandó, illetve oda posta útján beküldendő.

Szeged, 1904. évi november hóban.

(3.1) Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

38312 904. szám. Magy. kir. államvasutak. Budapest-jobbparti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetés

különböző anyagokra. A magy. kir. államvasutak bpest-jobbparti üzletvezetősége az 1905. évben szükséges alábbi anyagok szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

A szállítandó anyagok következők: 1800 kg. Glomzár zsinég. Ezen mennyiségek nem fix mennyiségek, hanem csak tájékozással szolgál és tartozik szállító a tényleges szükségletet, mely a fenti mennyiségeknek lehet korlátlanul több vagy kevesebb, szállítani és pedig az időnként kiadandó megrendelési levelekben kitűzendő határidő alatt. Az anyagokra vonatkozó részletes kimutatás,

mely egyszersmind ajánlati mintául is használandó, az üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályánál (I/d.) Budapest, Külsőkerepesi-ut 2-ik házsoport-jában kapható.

Ugyanezen kimutatásban fel vannak sorolva az egyéb pályázati és szállítási feltételek. Az ajánlat 1 koronás magyar bélyeggel ellátva lepecsételve s a borítékra „Ajánlat a 38312/904. számhoz” felirattal megjelölve legkésőbb 1904. évi december hó 3-án déli 12 óráig nevezett üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályához beterjesztendő.

Elkésve beadott, vagy táviratilag tett, valamint pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bántépénz gyanánt az ajánlott értéknek 5% a teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a pályázati határidőt megelőző nap déli 12 óráig a Budapest-jobbparti üzletvezetőség gyűjtőpénztárában.

Budapest, 1904. évi október hó 26-án.

3.1 Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Kiadó lakások.

Melenczei utca 445. sz. alatt kiadó azonnal 2 utcai, két udvari zárt folyosó és mellékhelyiségekből álló lakás, villamvilágítás bevezetve, világító testekkel.

Ugyanott 1905. május 1-től, 3 utcai, 2 udvari zárt folyosó és mellékhelyiségekből álló lakás, villamvilágítás bevezetve, világító testekkel.

Bővebbet a házban a tulajdonosnőnél özv. dr. Kollarits Mihalnénél.

(836-6.6)

Szeged-nagykikinda-nagybecskereki h. é. vasutak.

Érvényes: 1904. évi november hó 1-étől.

Table with train schedules for Szeged-Karlova-Nagybecskerek and Nagyikinda-Karlova. Columns include train numbers (Sz.v., V.v.), departure/arrival times, and station names. The table is divided into two main sections: Szeged-Karlova-Nagybecskerek (134) and Nagyikinda-Karlova (136).

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.